

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Isdatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst.

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo, dne 28. oktobra 1900

ob 4. uri popoldne

javen shod

v Sv. Križu

v prostorih „Konsumnega društva“

s sledečim vsporedom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Državnozbornske volitve in stranke v Trstu.

Na obnem zboru pol. društva „Edinost“ dne 14. oktobra v Barkovljah govoril g. dr. Otokar Rybář.

Častita gospoda! Dragi bratje! Pred vsem Vas moram prositi nekoliko potrpljenja, ako ne bom tako glasno govoril, kakor bi bilo potrebno v tako veliki dvorani. Imel sem namreč danes še zgod »pri Loveu« ter sem že nekoliko utrujen.

Moj predgovornik, g. profesor Spinčić, Vam je na način, kakor more le on, razlagal naš položaj in Vam povedal, kam nas je dovel ta položaj: do novih volitev namreč.

Dne 3. januarja prihodnjega leta se začne volilna borba v Trstu, a v bližnji Istri začnejo prvotne volitve že koncem novembra meseca.

Sedaj nastaja za nas vprašanje: da-li se tudi mi Slovenci in Hrvati hočemo udeležiti te volilne borbe, da-li hočemo tudi mi vstopiti v to borbo?! In v drugi vrsti nastaja vprašanje: kako se imamo vesti o tem?!

Prvo vprašanje je torej to, ali se hočemo mi sploh udeležiti teh volitev? V tem oziru bilo je glasov, ki pravijo: Mi žrtvuemo tu čas, tudi nekoliko denarja, in se trudimo, a vendar ni vredno skoro, da se borimo! Kaj pa dosežemo s to borbo?!

No, jaz mislim, da o tem vprašanju ne treba dolgo in veliko razmišljati ter da ste vsi prepričani, da se moramo potruditi, da se udeležimo volilne borbe.

Vam vsem je dobro znano, kaj pomenja parlament in kaj se tam vrši. Vi veste, da se tam krojijo zakoni za vse naše cesarstvo, da se tam dovoljujejo davki in vojski ter da je tam skoro edino mesto za nas, ki smo v drugih avtonomnih zastopih v manjšini, kjer nam je dana priložnost, da se lahko vsaj pritožujemo ter pokazujemo vsej Avstriji in vsemu svetu, kakšne krivice se nam godé.

Gospoda moja! Ravno zato, ker je parlament tako važno mesto za nas, moramo uporabiti priliko, ki nam je dana, da pridemo do besede, da se oglasimo s svojimi zahtevami.

Res je sicer, da naš parlament nekako boleha, kakor propada parlamentarizem skoro na vsem svetu, posebno pa pri nas. Jaz bi rekel, da ni prišlo do tega toliko po krivdi poslancev, kolikor po krivdi naših državnikov, kateri nočejo umeti, da se pravico in resnico ne dá več teptati z nogami; isti hočejo marveč še vedno vzdržati nekako fikcijo nemške superiornosti nad drugimi narodi.

Vendar moramo, vkljub vsemu temu, gledati tudi mi, da pridejo naši poslanci v parlament, da lahko tam protestirajo proti

krivicam, ki se nam godijo. Vedno je še boljše, da se vlada proti nam, nego da bi se vladalo brez nas!

Dokler imamo svoje zastopnike na Dunaju, je še vedno mogoče, da si priborimo kako drobtinico; ako jih nimamo več, preide se preko nas na dnevni red, smatralo se bo, da nas ni več in se nas tudi ne bo več poslušalo.

Treba je torej, da izvajujemo to borbo ter da pošljemo svoje poslance na Dunaj.

To, kar sem dosedaj navajal, velja za vse Slovence; za nas na Primorskem pa velja še drugi razlogi.

Vi ste čitali v italijanskih listih, da je bil nedavno v Raveni občni zbor družbe, ki čuje na ime »Dante Alighieri«. Namen tega društva bi bil po pravilih jako lep, ta namreč, vzgajati Italijane v italijanskem duhu, posebno znotraj italijanskih mej, pomagati jim, da se vzgojijo na podlagi italijanske.

Mi bi ne imeli ničesar proti temu. Saj ima tudi naša družba sv. Cirila in Metoda tak namen. A v praksi pokazuje to društvo popolnoma drugačne svrhe. To so priznali na omenjenem občnem zboru javno pred vsem svetom, pred zastopnikom italijanske vlade. Tam se je reklo, da so naše primorske pokrajine italijanske dežele ter da treba skrbeti za to, da se bo bolj in bolj kazal italijanski značaj teh dežel, da se te dežele pripravijo za blaženo Italijo!!

Vzpodbujajo za tako delovanje dobiva društvo od italijanskega ministerstva in v tem smislu tudi deluje. Kar se pa do sedaj še ni zgodilo, to se je zgodilo na zadnjem občnem zboru društva »Dante Alighieri«, ko so temu društvu pristopile tudi vojaške osebe. S tem so hoteli dati temu društvu več moči ter nekako pokazati, da so pripravljeni, če treba, tudi s sabljo v rokah dosežati namene društva.

Na vse to pa naša slavna in preljubljena vlada molči. To je docela naravno! Kajti Italija je naša zaveznica, naša prijateljica, in za to ne smemo zameriti naši vladi, če mirno prenaša kaj takega. Mi pa tega nočemo in ne smemo trpeti in moramo ravno o volitvah dokazati, da je to laž, kar se je govorilo v Raveni o italijanskem značaju naših dežel. Dokazati moramo, da hočemo ostati v teh deželah, da hočemo ostati to, kar smo!!

Ravno sedaj je najlepša priložnost, da dokažemo to. Kajti, naj pišemo mi še toliko v naših listih, naj govorimo na shodih, kolikor nam drago, ako ne nastopimo v javnosti kakor političen faktor, nas ne bodo spoštovali. Na volitvah se ne gleda na to, kdo je glasoval, ampak koliko glasov se je oddalo za katero stranko. Če tudi propademo na volitvah, vendar pokažemo z udeležitvijo, da smo tukaj in moralo se bo nas spoštovati.

V tem vprašanju, da-li se hočemo udeležiti volitev, smo torej vsi enega menjenja, da se hočemo!

(Pride še.)

Bosanske železnice.

(Zvršetek.)

Lani še je bilo splošno prepričanje, da odpora Madžarov ne bo tako lahko zlomiti. Sedaj pa nam kar naenkrat naznanjajo, da se bo proga Split-Aržana-Bugojno vendar gradila. Rečani so vzdignili proti temu silen hrup, a dviga ga — na žalost, da ne vemo, zakaj — tudi osječka trgovinska zbornica. Iz odgovora, ki ga je dal minister Szell deputaciji reške trgovinske komore, je jasno, da ogrska vlada še ni definitivno dovolila v gradnjo železnice Split-Oržana-Bugojno; ali jasno je tudi, da privoli! Zahtevala bo

nekih kompromisov, ali konečno se bo železnica gradila.

Mi nočemo sedaj preiskovati, da-li je odpor Reke opravičen. Po našem prepričanju ni niti najmanj. Bosna se mora zvezati s svojim Primorjem; a njeno Primorje je — Dalmacija. Split pa je v središču Dalmacije, naravno skladišče srednje Bosne in kakor — luka ustvarjen, da postane velik emporij, ker ima vse mogoče pogoje v ta namen. Reka pa ima povsem drugo zaledje, kateremu mora biti razkladišče. Njeno zaledje je Hrvatska in severna Bosna. Ako bi bilo res, da bi železnica Split-Aržana-Bugojno imela škodovati Reki, temu je najlažje priti v okom.

Naj le madjarska vlada regulira Savo in Kolpo, naj zgradi direktno železnico iz Reke v severno Bosno preko hrvatskega Primorja! V Budimpešti umejo to dobro, da bi ta dela koristila tudi Hrvatski. Ali ravno to je protivno zistemu. Oni hočejo pomagati Reki, ali vedno le v okvirju zistema, vedno le v svoje madjarizatorne namene. Ali danes nočemo govoriti o tem. Konstatirati hočemo samo, da se bo železnica vendar gradila vzhle odporu Madžarov. Ista bo donasala koristi Splitu, ali oni, ki hočejo, da se gradi, nočejo tega radi Splita, ampak iz povsem drugih razlogov. Sedaj se ne gre samo za železnico Split-Aržana-Bugojno, ampak tudi za železnico, ki bo od Sarajeva vodila preko Novopozarskega sandžaka do Soluna. A jedni in drugi progji je namen strateški. Ti železnici bosti neizmerne važnosti tudi v trgovinskem pogledu, ali danes odločujejo njima v prilog politični in strateški razlogi.

Jasno je, ali da se snuje kaka akcija na Vztoku, ali da se mednarodni krogi bojé kake akcije.

Vse je zastoj: prirodna evolucija dogodkov se more zakasnit, ali jo zaustaviti, to ni mogoče. Naj se ona akcija, ki je pred očmi merodavnim faktorjem, ki odločujejo o smeri prog na Balkanu, razvije tako ali tako, Madžari si bodo prizadevali, da to akcijo upotebijo proti nam. Skušnja nas uči, da se jim to more posrečiti začasno. Ali nikakor ne za vedno, kajti, kar zahtevajo oni, to je proti pravičnosti, proti prirodi. Danes sodijo oni stvar s tesnega stališča, da je Split avstrijska luka, a Reka madjarska luka, ter zastavljajo vse svoje sile, da bi se železniško vprašanje navelo na tekmovalje med tema dvema mestoma.

Nasproti temu pa je resnica, da sta Split in Reka hrvaški luki. Njijin faktični položaj danes ne odgovarja pravnemu; ali fantomi ginevajo, dočim prava ostajajo ter zmaguejo prej ali slej. Zmagajo tudi v tem slučaju. O akciji, katero stavlja v izgled železnici Sarajevo-Mitrovića-Solun in Split-Aržana-Bugojno, more se soditi na razen način. Ali naj bo temu kakor hoče, očevidno je jedno, in sicer to, da se na Vztoku giblje in premiče ter da je sila prirodnih zakonov močnejša od vseh diplomatskih kombinacij. To smo mi že večkrat rekli, govoreči ravno o Vztoku, a to ponavljamo tudi danes, ko vsemožni Madžari morajo odjenjavati v vprašanju, v katerem so bili do sedaj trdovratno odporni.

Dinko Politeo.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. oktobra 1900

Tirolski Italijani in vlada. Vedno očitneje je, kako kruto je Italijane zadelo Körberjevo pismo, s katerim je na kratko odklonil vse zahteve po samoupravi Trentina. In kolikor ie še manjkalo na ogorčenju Ita-

lijanov je popolnil kompromis med nemškimi liberalnimi in klerikalnimi veleposestniki. Italijani sodijo, da tudi do tega kompromisa je pripomogla vlada. Neki voditelj Italijanov je menil, da je za njih došla zopet doba proganjanj. Sedaj pojdejo vsi Trentinci, liberalni in klerikalni, v strogo opozicijo. Kaka bo ta opozicija: ali obstrukcijska, ali abstinencijska, ali kake druge oblike, o tem določi skupščina vseh poslancev. Naši zavezniki bodo — tako je vskliknil dotični voditelj — vsakodobni nasprotniki vlade!!

Povsem opravičena je naša radovednost, kako se bodo zvijali naši primorski figamožje — med strogo opozicijo Trentincev in oporo vlade, brez katere kratko malo ne morejo živeti.

Deželni zbori. Deželni odbor kranjski je dobil obvestilo, da se deželni zbor kranjski skliče meseca decembra t. l. na kratko zasedanje samo v ta namen, da ustavno dovoli budgetni provizorij in da sklepa o vladni predlogi glede deželne doklade na državni davek od žganja. V isti namen bo sklican tudi deželni zbor goriški.

Volilno gibanje. Najzanimivejša vest je danes, da je spor med tirolskimi konservativci poravnal. Sklenili so volilni kompromis, kateremu je pritrtil tudi knezoškof v Brixenu. Od mandatov, ki so jih imeli dosedaj konservativci niže Brennerja, dobé staroklerikaleci Dipaulijeve struje dva, tako imenovani mladoklerikaleci Schöpferjeve struje tudi dva mandata. Dipauli ne bo več kandidiral v 5. kuriji, ampak dobi mandat kmečkih občin.

Iz Hrvatske. Sabor se snide v par tednih. Ako neki dopisnik zatrja, da v strankarski politiki — to je v zistemu — ne bo nikake premembe, ni povedal ničesar tacega, kar bi moglo koga presenetiti.

V vladni stranki — mej Srbi — se sicer v noveje čase pojavljajo neke nezadovoljnosti, ali temu ni pripisovati posebne važnosti. V odločilnem trenutku se že najdejo gospod grof Khuen in njegovi mameluki, v katerih bi mogli varirati tisti znani rek: »garda umre, ali se ne uda«, in reči: »garda se udaja, ali umre ne«. Večina bo torej hitela, da reši pensum, naložen iz Budimpešte in po želji Budimpešte. In da je naloga, katero ima rešiti hrvaški parlament čim manjša, čim ožja, čim brezpomembnejša za blagor Hrvatske ter kolikor možno brezbarvena z državnoopravnega stališča, s čemer naj bo povdarjeno, da Hrvatska vzhle pragmatični sankciji, vzhle dogovorom med narodom in dinastijo in celó vzhle nagodbi od leta 1867 ni samostojna in Ogrski vsporedna država, ampak le nekaj prirepka k madjarskemu globu, za to že skrbe ljubi bratje in zavezniki v Budimpešti in njihov Hedervary. A propoz Hedervary! V »Reichswehr« smo čitali, zakaj da v Budimpešti tudi le-temu ne zaupajo več prav. Čuden razlog zares. Gospod grof Khuen Hedervary da je preveč hitel z fabriciranjem uslug madjarskim mogoteem. In sedaj ga vsa njegova, neuttajljiva diplomatska spretnost počne v zadetju: mož ne ve več prav, kaj novega hrvaškega bi mogel pokloniti madjarskemu šovinizmu. Ta pa ima velik apetit. Čim manje po čem ima pokazati grof Khuen Hedervary v Zagrebu, čim večje je nezaupanje v Budimpešti.

Koalirana opozicija ostane, ker je — potrebna. Neki dopisnik v »Information« meni, da dolgo ne pojde več z dosedanjim zistomom in da opozicija stori dobro, ako drži svoj smodnik na suhem. Opozicijske stranke se hočejo baviti za sedaj z gospodarskimi reformami. Narod, kateremu vlada daje kamen mesto kruha, jim bo hvaležen za to.

Tržaške vesti.

Mestno gospodarstvo. Mestni proračun za leto 1901, kakor ga je izdelalo mestno računarstvo, izkazuje: rednih dohodkov kron 7.574.190, rednih izdatkov kron 8.192.240. Primanjkljaja torej kron 618.050. Izrednih dohodkov kron 940.710, izrednih stroškov kron 2.948.500. Primanjkljaj kron 2.007.790.

Ako seštejemo redni in izredni primanjkljaj, dobimo znatno svotico kron **2.625.840**. V pokritje tega primanjkljaja priporoča mestno računarstvo, da se najemninski krajcar poviša od 2 na 3% (da se torej povisek bremena zopet zvali na siromašneje sloje), a kar bi primanjkovalo, naj se pokrije iz deželnega posojila iz leta 1899.

Finančni odsek pa je, da zmanjša primanjkljaj, izključil nekatera nameravana dela — zlasti na tlakovanju. S tem bi se primanjkljaj zmanjšal za borih kron 125.000. Finančni odsek toži, da se v Trstu uvaja preveč grozdja za izdelovanje vina, vsled česar se manjša uvoz vina samega in se ne razmerno zmanjšujejo dohodki občine od tega pridelka. Nadalje toži finančni odsek, da se ne more otresti bremena za državno redarstvo, kateri prispevek je proračunan na K 207.000. Slednjič pritrjuje finančni odsek predlogom mestnega računarstva za pokritje primanjkljaja, ki bi znašal — tudi po skreščenju, predlaganem po finančnem odseku — še vedno snažno svotico kron 2.500.840.

P. n. davkoplačevalec voščimo dober tek!
Ne odnehati! Iz duhovniških krogov Primorske smo prejeli:

Dve sodni razpravi — ona proti župniku Hrovatinu radi žaljenja na časti in ona proti »izgrednikom« pri sv. Jakobu — sta dogodki, ki sta nam slovenskim duhovnikom, odkrito bode povedano, jako dobro došla. Bolj nego vse diskuzije po novinah sta pripomogla do zbitenja pojmov in do pojasnitve položaja, v katerem se nahaja vsaki zaveden slovenski duhoven, v škofijah tržaškoposki in poreško-puljski po krivdi — stanovskih tovarišev italijanske in psevdotalijanske narodnosti. V bengaličnem svitu vidimo, kako se svoj slovenski narod, ljubeči, proti krivici protestujoči in pravico svojega naroda braneči duhovnik mora boriti proti obrekovanju in proti najrazvostnejim mahinacijam združenih liberalnih, brezverskih in — duhovskih sovraznikov. V bengalični luči vidimo zvito spleteno mrežo hudobije.

Koliko neiskrenosti in hinavstva sta spravili oni razpravi na dan!

Obsojalo se je veleč. g. Stembergerja, da je s tožbo proti župniku Hrovatinu tiral duhovnika pred posvetno sodišče, razprava proti »izgrednikom« pri sv. Jakobu pa je dokazala, da so **baš oni**, ki tako obsojajo, zakrivali in **hoteli**, da pride stvar pred posvetno sodišče in da je bila pravda Stemberger contra Hrovatin **še le posledica** pripravi za ono prej imenovano pravdo in — obsodbo Stembergerja radi zločina, obsodbo katoliškega duhovnika pred posvetno oblastjo. Hočete-li več neiskrenosti?! Stemberger ni zanimal ni besede proti duhovskemu delovanju župnika Hrovatina, pač pa je ta **poslednji** pred posvetno oblastjo govoril o duhovniškem delovanju Stembergerja!! Istotako je na razpravi proti »izgrednikom« še neki drugi duhovnik govoril proti duhovniku Stembergerju.

Kdo je torej tiral duhovnika pred posvetno oblast, kdo je duhovniško delovanje odtegnil jedino kompetentni duhovski oblasti?! Odgovorite nam sedaj! Ali neiskrenost gre še dalje. Stembergerju predbacivajo, da se bavi s politikom, a to delajo oni, katerih vse delovanje — tudi duhovsko — je urejeno s političnega in italijansko-narodnega stališča! To so ljudje, ki so v notoričnih zvezah z voditelji italijanske politike, katerim preskrbujejo vse možne podatke ter jim izdajajo celo cerkveno tajnost!! Kdo tira torej na dan stvari, ki bi — kakor je rekel »Amico« — mogle in morale ostati tajne in skrite?!

Oj hinavstva, oj krivice! Da, položaj je jasen, je tak, da veleva slovenskemu duhovniku v borbo: za svojo pravo, za svojo slobodo in za svojo varnost pred ogleduhi in obrekovalci.

V to ime se obračamo tudi do »Edinosti« s prošnjo, naj nam stoji na strani! In nas vseh bode geslo: **Ne odnehati!** — dokler ne bo izvojevana ta borba v zmislu prava in morale!

Volitev je tajna! Pišejo nam: Več delavcev noče nič vedeti o reklamiranju za prihodnje volitve, ker mislijo, da bi morali

voliti kakor zadnjič, po ukazu gospodarjev! To je prazen strah, ker volitev je tajna in more vsakdo voliti kakor mu drago. O zadnji volitvi je uradništvo plinarne napisalo vsem svojim delavcem ime laškega kandidata! Glasovnice so s črnilom tako prečrtali, da ni bilo mogoče udobiti prostorčka, kjer bi se zapisalo ime drugega kandidata! Uradniki so sproveli delavce do volilne dvorane in so jim še na vratih pregledali glasovnice, da bi isti le ne volili — po svojem prepričanju (!!) (Vse te glasovnice je videl pozneje vladni zastopnik in ni zahteval, da jih uničijo! Kje je bil zakon o svobodni volitvi?) in vendar je marsikdo njih glasoval za našega kandidata!! Kako se je to zgodilo, povemo ob svojem času onim, ki bi to potrebovali.

Vsi vi, ki se čutite narodne, pojdite in reklamirajte, kadar pride doba reklamacije in gotovi boste, da boste mogli voliti po svojem prepričanju, samo — ako bo vaša volja! Zvišajmo naših nasprotnikov že pridemo v okoliš in uverjen sem, da bo število naših glasov toliko, da se nam ne bo treba sramovati.

Še enkrat torej vas pozivljamo: pojdite vsi na magistrat, ko bo čas za to, in povprašajte, ste-li vpisani v volilne liste! V slučaju, da niste vpisani, kar se nam Slovencem rado dogaja, zahtevajte, naj vas vpišejo ter izkažite se z dokumenti (z delavsko knjižico ali drugimi dokumenti), da ste že presegli 24. leto in da bivate v Trstu nad 6 mesecev!

Pozor! Pišejo nam: Magistratni uradnik, ki je posloval v ulici Giotto ob času vpisovanja v volilne liste za V. kurijo, je izjavil, da v volilnih listah ni nobenega tujca, to je takega, ki ni pravi Tržčan! Ako je to res, so izpustili vse one, ki nimajo v Trstu domovinske pravice!

Zadnjič je bilo izpuščenih do polovice naših državljanov in je bilo, mesto teh, vpisanih na tisoče Lahov iz kraljestva!

Priporočamo najtopleje vsem našim, kateri mislijo, da imajo volilno pravico, naj ne zamude reklamirati vpisa v volilne liste, ker drugače je vse naše delo — zastoj!

Štrajk železničarjev je nehal. Kakor smo čuli od posamičnih delavcev, je uprava južne železnice na pogajanjih z odposlanci štrajkovcev privolila v nastopna zboljšanja:

Delavci I. kategorije bodo dobivali po 1 gld. 40 nč., II. kategorije 1 gld. 30 nč. ter tantijem po 4 gld. vsakih 15 dnij. Ta plačila veljajo do 6. ure zvečer. Pozneje delo bo plačano posebej. Prejšnji akordanti bodo dobivali stalno od 80 nč. 1 gld. 10 nč. Premikači bodo dobivali po 10 nč. več. Povdarjamo pa, da avtentičnega obveščenja še nimamo.

Aretiranje. Policijski ofic. Titz je aretiriral včeraj 23-letnega dninarja Ivana Skuka rodom iz Logatec ter našel pri njem 220 K in dragocenosti za 96 K. Vse to je izviralo od neke tatvine v ulici Sv. Katarine. Skoro polovico denarja je Skuk že zapravil.

Tržaški socialisti so imeli sinoči zopet shod, menda »pri zlatem levu«. Vršilo se je kakor običajno: udrihalo se je po narodnjakih kakor začetku in koncu vsega zla. G. Kristana ni bilo blizu. Bržčas je uverjen, da je že dovolj izvežbal svoje pomočnike, da se more zanašati nanje. In šlo je res tudi brez njega. Šlo je izborno; ko bi ti ljudje toliko mogli, kolikor bi hoteli, danes že ne bi bilo več nijednega narodnjaka v vsem Primorju in s tem bi bilo — po njih globokem prepričanju — tudi rešeno naše — socialno vprašanje in v lonec vsake delavske rodbine bi se vsaki dun valjala mastna kokoš.

Razprava proti Rihardu Camberju ima mnogokateri velezanimiv moment, ki meče značilno luč na naše razmere in ki tudi za politika niso brez interesa. Tako n. pr. vzbuja fakt Göhl reminiscenije iz razprav našega drž. zbora. Bilo jo svojedobno — kdaj prav, to nam je ušlo iz spomina — ko je jeden naših poslancev v govoru ali interpelaciji — tudi tega se ne spominjamo več za gotovo — spravil v razgovor delovanje tedanjega poveljnika redarjev, Göhla (za nas Slovence prežalostnega spomina) in med drugimi tudi njega razmerje z lastnico restavrant »Giardinetto« na Acquedotto, gospo Marijo Irmmler. Javna tajnost je bila po vsem Trstu, da je bil rečeni poveljnik redarjev v tesnih razmerah do one dame, oziroma nje restavrant. (Kdor je zahajal v omenjeni restavrant, je mogel videti kako se je mož v blesteči uniformi vrtil po kuhinji in nadzoroval — lonec).

Na včerajšnji razpravi pa je bila zaslišana gospa Irmmler kakor priča. Na vprašanje

predsednika, je-li ona lastnica restavrant »Giardinetto«, je odgovorila: da! Predsednik: In gospod Göhl? Priča: »Gospod Göhl je moj drug«. (Gibanje po vsej dvorani). Ker je bil Camber napadal v svojem listu Göhla in Marijo Irmmler, je izjavila priča, da je bil Göhl (ki je bil skrit za nekimi vratmi, ko je priča izročila Camberju denar) tako razburjen, da je hotel Camberju s sabljo presekati glavo, ali ona je preprečila to. To izjavo je potrdil tudi priča — Göhl!

Iz razprave v faktu Sehey — iz katerega je Camber baje izsilil 100 gld. — je izhajalo, da sta bila tudi e. kr. okrajni glavar Hohegger in neki Frizzi žrtvi Seheyev. Ob tej priliki je zastopnik obtožbe apostrofiral obtožence, zakaj da ni ovadil Seheya, na kar je obtoženec odgovoril: »Nadejal sem se, da se bo oblast bavila s temi dejstvi. Jaz za-se pa nisem hotel biti denuncijant! (Mej občinstvom je bilo glasov odobravanja).

V razpravi o istem faktu Sehey je obtoženec na drugem mestu vskliknil razburjeno na dotično vprašanje državnega pravdnika:

»Da, da, jaz sem se razgreval proti brezbrzičnosti politične oblasti, ki proganja tatove in prostitutke, a je tako popu tljiva nasproti oteruhom«. (Zopet odobravanje med občinstvom).

Ob 8. uri zvečer je predsednik prekinil razpravo.

Razprava je nadaljevala danes zjutraj ob 9. uri in so bile zaslišane priče Bletta, dr. Nydias, dr. Cambi, Fran Petronio in Baltazar Sustersich. Priča Bletta je potrdila obtožbo, dočim je priča Sustersich izpovedal jako nedoločno in zmedeno. Prečitali so se zapisniki o zaslišanju nekaterih prič in kazenski izveček, iz katerega izhaja, da je bil obtoženec večkrat obsojen radi kazenskih prestopkov. Ob 1. uri se je razprava pretrgala ter prenesla na 1/2 6. uro popoldne za izvajanja državnega pravdnika in branitelja, na kar se izreče razsodba menda še danes zvečer. Naval občinstva je bil danes še večji, nego včeraj.

Umrljivost v Trstu. Od 14. okt. do včetrš 26. okt. je umrlo 52 moških in 47 ženskih, skupaj 99 oseb, proti 87 v isti dobi lanskega leta, in sicer 32 starih do 1 leta, 16 do 3 let, 5 do 20 let, 5 do 30 let, 7 do 40 let, 15 do 60 let, 18 do 80 let in 1 nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna znaša 30.4 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 25, bolezn v sopilih v 10, enteritis v 0, legar v 1 slučaju, škrlatica v 0 in krup v 1 slučaju.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 27. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Cavana 8, glasovir; ulica Madonnina 21, krčmarska oprema in hišna oprava; ulica Margherita 3, hišna oprava; ulica Canale 7, hišna oprava; Barkovlje 268, sveder, Rocol 63, krava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 12.2, ob 2. uri popoldne 18.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.1 — Danes plima ob 10.1 predp. in ob 11.35 predp.; oseka ob 4.0 predpoludne in ob 5.0 popoldne.

Odborova seja pol. društva »Edinost« napovedana za noč, bo jutri zvečer ob navadni uri, ker noč bo seja mestnega sveta.

Gospodarsko društvo na Kontovelu odpre svojo krčmo prih. nedeljo, 28. t. m. Otvoritev bo združena s plesom, ki ga priredi tamošnje pevsko društvo »Danica«. Nova krčma je preskrbljena z dobrim posekarjem in pristnim črnim vinom. Tržčani, ki se udeležijo shoda pol. društva »Edinosti« v Križu, se lahko o povratku okrepejo v novi društveni krčmi.

Odsek »Zveze trgovskih pomočnikov« priredi v nedeljo, dne 28. oktobra 1900 prvi plesni venček v »Slovanski čitalnici«, ulica San Francesco št. 2, pri katerem bo sviral »Vukovarski tamburaški zbor«. Pričetek točno ob 5. uri popoldne; zabava traja do polnoči. Vstopnina za povabljenega ude 1 krono, za člane 40 stot.

Ženski podružnični družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu so nam doposlali trije izletniki v Ljubljano — o katerih pa ne vemo za gotovo, da-li želijo biti imenovani — jeden 10 kron, dva pa po 2 kroni v izraz iskrene hvalave na prirčnem vsprejemu v

Ljubljani in na bratskem pogoščenju. Ti trije rodoljubje želé, da bi tudi drugi izletniki položili primeren dar — kolikor kdo more — v ta plemeniti namen. Oni menijo namreč, da bi se tako najlepše oddolžili beli Ljubljani.

Gospodičina G. iz Škedenja nam je izročila 8 K. nabranih tamkaj.

Na veselici v Rocolu dne 21. t. m. so predplačali vstopnino sledeče gg.: poslanec Dollenz 1 K 50 st., Vičmar 1 K 50 stot., g.a Katarina Štoka 3 K, N. N. Škerlj Kanibal 1 K, Anton Jurjevič 80 st., Kolman, Seražin, Dreščak, M. Cergol, Vizjan, Cviter, blagajnik p. dr. S. S., Lah, podčastnik Cvek, i Stanko Godina po 50 st., N. N., Vatovec Palčič, Kolb, Sosič po 40 st., N. N., Gregorič po 20 st., N. N. Čarga, Brivec, Meršek po 10 stot.

Presrečna hvala vsem, posebno pa ko so se veseliče udeležili v tako slabem vremenu. Bog živi vse!

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda. G. Sanein Ivan p. d. Toč je izplačal 5 K, kakor volilo pokojnega Andreja Sanein (Toč).

Doneski zavodu sv. Nikolaja. Mestno županstvo Škofjaloka je pristopilo kakor ustanovnik k doneskom 40 K; dalje so darovali gg. monsior Šterk, škof 10 K, msgr. Flego 10 K, msgr. Černe 20 K, msgr. Fabris 20 K, župnik I. Sila 10 K, žup. Fr. Sila 5 K, žup. N. Gomiljšak 5 K, žup. N. Košir 2 K, žup. V. Dolenc 4 K, žup. N. Budin 1 K 30 st., kap. H. Šone 4 K, žup., N. Cikovič 5 kron. — Srčna hvala vsem gg. darovateljem!

Vesti iz ostale Primorske.

× Trgovcem z vinom! Načelstvo »Posojilnice in hranilnice« v Marezigah pri Kopru nam je doposlalo:

Vinska letina v Istri je bila letos razmeroma dobra, kakor že ne mnoga leta. Vina sicer ni več, nego navadno prejšnja leta, zato pa je vinska kaplja izborna, kakor že ne mnogo let poprej. Členi naše hranilnice in posojilnice imajo mnogo stotin hektolitrov izbornega črnega vina in refoška, vsled česar si dovoljuje podpisano načelništvo opozoriti trgovce z vinom, da se izvolé obrniti do njega, ako jim je na tem ležeče, da si preskrbe pristnega, naravnega črnega vina ali refoška.

Z ozirom na to, da pod imenom istrskega vina prihaja v trgovino mnogo takega vina, katero Istre niti videlo ni, se nadejamo, da ne zamude te prilike, da se preskrbe s pristnim istrskim vinom. Ako želijo, jim doposljemo tudi uzorec navadnega vina črnega ali refoška.

Cena navadnemu črnemu vinu za hektoliter je 18—24 gld., za refošk 25—35 gld. franko železniška postaja Trst.

Priporočamo tembolj da ne prezrejo te naše ponudbe, ker jih moremo zagotoviti, da dobé pristnega in naravnega istrskega vina ali refoška po primerni ceni, a ob enem bodo pomagali siromašnemu našemu ljudstvu, da se mu ne bo treba posluževati ptujih posredovalcev za spečavanje svojih pridelkov.

Prosimo torej še enkrat, da upažijo to našo ponudbo, ker bodo popolnoma zadovoljni, da bodo s tem ob enem koristili naši narodni strani ter pomagali, da se pomaknemo nekoliko bližje cilju, da naš narod oslobodimo ptujega upliva na gospodarskem polju, kakor je sploh pred vsem potrebno, da se vedno in povsod dosledno držimo gesla:

Svoji k svojim!

× Iz Gorice nam pišejo dne 22. t. m.: V soboto in nedeljo je priredilo prvo tamburaško društvo iz Vukovara dva koncerta v prostorih »Slovenske čitalnice« v Gorici. To društvo je znano že daleč po Evropi in je povsod, kamor je prišlo, želo obilo pohvale; tudi tu je rešilo častno svojo nalogo in naravnost navdušilo navzoče, katerih pa je bilo pri vsakem koncertu le kakih — 50. Teh 50 oseb pa je tvorila po veliki večini mladina, a od starejih, od takozvane inteligencije, ni bilo skoro nikogar. To naravnost — ni častno. Naši domači listi bodo seveda ali koncert jako hvalili, ali pa sploh molčali, kar je tudi najboljšje. Resnico govoriti si menda ne bodo upali, ker so se vsi člani uredništva, izvzemši gosp. Gabrščka, ki je prišel en večer, odklovali z odsotnosti. Samih sebe se vendar ne bodo žigosali ali pa točili mačje solze. Pohvaliti moramo tudi »Čitalnico«, ki je, kljubu temu, da je videla, koliko izgube imajo ubogi Hrvatje, zahtevala

od njih, da do kraja plačajo najem-
nino. Ubogi Hrvatje bodo pač dolgo pomnili,
kedar so bili v Gorici, po njih »slovenska«
imenovani. Seveda, če bi bili šli po raznih
krčmah in kavarnah dajat slovenski goriški
»inteligenci« koncerte, bi bili morda precej
več v dobili. Sicer pa se to ni zgodilo prvič
v naši Gorici, da bi se slovenska goriška
gospoda tako vedla nasproti slovanskim go-
stom. Goriška gospoda, ako se bomo goriški
Slovenci tako vedli nasproti slovanskim go-
stom, potem pač ne zaslužimo več imena
Slovancov. To je že najskrajnejša indolencija,
kar smo doživeli v soboto in nedeljo. Po takem
vedenju si ne pridobimo dobrega glasu med
bratskim narodom hrvatskim.

× Okrajno glavarstvo v Go-
rici. Te dni se je bila raznesla vest, da
dvorni svetnik Bosizio, ki vodi okrajno gla-
varstvo v Gorici, pojde v pokoj. Sinočnjemu
»Piccolu« pa pišejo iz Gorice, da se je gosp.
Bosizio premislil in da ostane na svojem
mestu.

× Bralno in pevsko društvo
»Školj« v Šmarjeh priredi dne 28. okt. v
proslavo 400-letnice združenja Goriško-Gra-
diščanske s Habsburško dinastijo veselico s
plesom v ograjenem in pokritem prostoru g.
Fr. Stublja s sledečim vspešnim:

1. Slavnostni govor. 2. Cesarska godba.
3. Koejančič. Njega ni, pesen poje možki
zbor. 4. Turkuš: Slovenec, Slovan sem, de-
klamacija. 5. F. S. Vilhar: Bog i Hrvati,
pesem, možki zbor. 6. M. Vilhar: Filozof,
šaloigra v enem dejanju. 7. Leban: Sladka
kislica, možki zbor. 8. Slobodna zabava
in ples.

Vstopnina na veselico 50 stot., sedeži 20
stot., k plesu 20 stot. komad. Začetek točno
ob 3. uri popoldne. Svirala bo veteranska
godba iz Mavhinj. Na obilnovdeležbo uljudno
vabi: odbor.

Vesti iz Kranjske.

* Ustanovni zavod za gluho-
neme na Zaloški cesti v Ljubljani se bla-
goslovi in otvori v nedeljo, dne 28. ok-
tobra dopoldne. Slavnosti se udeležo le po-
vabljeni.

Vrat si je zlomil 75letni kajzar An-
ton Modrijan z Vrhnike. Šel je bil v gozd
po drva. Ker ga predolgo ni bilo domov, šla
je njegova žena v gozd iskat ga in našla ga
je mrtvega. Bržkone je padel z drevesa.

* Umrli je včeraj v Ljubljani bogoslo-
vec Jakob Volč. Pokojnik je v nekaterih
leposlovnih listih priobčil mnogo lepih pesmi.
N. v. m. p.

* Častno svetinjo za štiridesetletno
zvesto službovanje sta dobila lovška čuvaja
barona Borna, gg. Ivan Ahačič in Le-
nart Ahačič.

* Šolska vest. Suplent na I. mestni
deški ljudski šoli v Ljubljani gosp. Valentin
Mikuž je imenovan začasnim učiteljem-
voditeljem v Podkrajju na Vipavskem.

Štajerske vesti.

— S Štajerskega nam pišejo: Ka-
kor znano je Njeg. eminence kardinal Missia
Štajerec po rodu. Porodil se je v Moti pri
Ljutomeru. Njegova eminence je torej slo-
venske matere sin. Na Moti in v okolici živi
mnogo sorodnikov Njeg. eminence. Kakor on
tako so tudi ti slovenske matere sinovi.

Njeg. eminence podpira te sorodnike
svoje. To je gotovo le v čast Njegovi emi-
nence. Ti sorodniki si z njegovimi podporami
zidajo hiše in kupujejo vinograde. Kdo bi
mogel kaj prigovarjati temu?! Kupujejo tudi
poljedelske stroje na par, s katerimi hodijo
okolo kmetov mlaitit pšenice. Tudi to jim ni
v nečast.

Ali na nekaj družega moramo opozoriti
Njegovo eminence, čemur moramo prigovar-
jati in kar ni v čast tem sorodnikom Nje-
gove eminence. Ti sorodniki njegovi so v ta-
bornu, sovražnem narodu slovenskemu: v nem-
škutarskem — liberalnem tabornu. Mi vemo
sicer, da treba vsakomur puščati na slobodo,
da je tega ali onega prepričanja in da ni
smeti nikomur usiljevati svojega prepričanja.
Ne moremo zahtevati torej, da bi Njegova
eminence pritiskal na rečene sorodnike, naj
bodo drugačnega prepričanja. Ali na nekaj
— kakor že popred rečeno — moramo opo-
zoriti Njegovo eminence, kar nas peče, kar
nas boli, na to namreč, da ti sorodniki s
podporami Njeg. eminence, s podporami pr-
vega sedanjih slovenskih vladik širijo najue-
morilnejši list, namenjen, da zastruplja naš

narod, list, ki so ga pod imenom »Štajerec«
začeli izdajati štajerski — liberalci!!
To nas boli in zato smo si usodili opozoriti
na to Njeg. emineco.

— Štajerski Slovenci v Ljub-
ljani. S Spodnjega Štajerskega nam pišejo:
Ljubljana nas je klicala.....

Bil je materini klic — in šli smo, da v
njenem naročju pozabimo za mal čas svoje
tuge in skrbi, da si na njenih prsih navza-
memo novih moči.... pa da zopet vidimo
mile brate in sestre in žnjimi skupno preži-
vimo par veselih uric....

Ljubljana nas je sprejela prisrčno.....
tako dobro nam je bilo krog sreca.....

Na kolodvoru nas je pozdravilo umet-
niško in dramatično društvo — za prvo je
govoril podpredsednik, mestni stavbeni svet-
nik Ivan Duffé — za drugo profesor godbe
in skladatelj Hubad.

Odgovarjal njima je naš voditelj dr. Jo-
sip Sernee iz Celja.

Spregovorile so se lepe besede, pa tudi
ponosne besede: »Čudili se bodete danes in
občudovali, kaj da premoremo Slovenci na
polji umetnosti, slikarske in kiparske, dramat-
ske in zvočne.«

In šli smo v mesto. Lil je dež. Mi se
pa niti zmenili nismo za take reči. Prišli smo
do »Narodnega doma«. Med vrstami dličnih
»Sokolov« šli smo v notranje prostore. V
veliki dvorani pozdravila nas je bela Ljub-
ljana, t. j. v nje imenu njen župan Hribar.
Nam Štajercem je župan Hribar velesimpa-
tičen, mi ga čislamo in občudujemo; za to so
našle njegove prisrčne besede odprto svojo
pot v naša sreca.

Tu so nas pozdravila tudi vsa v »Na-
rodnem domu« nastanjena društva. In vodil
nas je gospod župan v drugo dvorano, kjer
nam je Ljubljana priredila imeniten za-
jutrek. Stregle so nam krasne ljubljanske
gospice.

Po zajutruku smo šli na umetniško raz-
stavo. Vodil nas je naš Vatroslav Holz. I.
slovenska umetniška razstava! Koliko podjet-
nosti, poguma je trebalo v to! Naš narod sme
biti ponosen na svoje umetnike. Mi sicer ni-
smo mogli vseh razstavljenih umotvorov ce-
niti, ker je bila svitloba jako neugodna, a
kar smo videli, smo morali občudovati.

Najbolj nam je prijal Zajčev kip: Adam
in Eva in Groharjeva slika: Naš Peter.

Zvečer smo bili v gledišču. Opera »Ni-
kola Šubić Zrinski« je napravila na nas ve-
likanski utis po svoji vsebini in krasni vglasbi.
Predstavljalo in pelo se je tako, da smo šli z
gledišča s prepričanjem: ljubljanska sloven-
ska opera nam je v ponos in čast.

Po gledišču smo se podali zopet v »Na-
rodni dom«, v veliko »Sokolovo« dvorano,
ki pa je bila ta večer premajhna. Vsa Ljub-
ljana dala si je v njej rendez-vous. Vsi boljši
krogi so bili zbrani. Svirala je novoustanov-
ljena, a že sedaj dobro izvežbana meščanska
godba. In čuli smo marsikatero rodoljubno,
spodbujevalno, pa tudi priznajočo besedo.

Govorili so: predsednik umetniškega
društva, svetnik Franke, župan Hribar, dr.
Dečko, Dragotin Hribar, dr. Hrašovec in dr.
Ravnikar. Le prehitro je minil čas v tej lepi
mili družbi. In morali smo se posloviti.
Urnebesni »živio«-klici so doneli za nami. In
šli smo z zavestjo, da smo preživeli velepo-
memben, velezanimiv in prekrasen dan —
duše nasičene z umetniškimi užutki, sreca nav-
dušena za belo Ljubljano!

Vesti iz Koroške.

Starorimske izkopnine. Po-
sestnik in tovarnar v Prevaljah, g. Lahonik,
je izkopal v Mežavi strugi več rimskih mra-
mornatih kamenov. Na enem je izklesana in
jako dobro ohranjena ženska podoba, najbrž
Venera. Na drugem kamenu je rimski do-
stojanstvenik, čegar toga je izdelana mojster-
ski in dovršeno. Napisa na kamenih, žal, ni
nobenega; strokovnjaki menijo, da so to
ostanki kakega mavzoleja.

Razne vesti.

Novi 20-kronski bankovci so neukusno
izdelani! Viši stavbeni svetnik Oto Wagner
je v stalni umetniški komisiji naučnega mi-
nisterstva oistro kritikoval izvedenje novih
20-kronskih bankovcev, ki da je tako ne-
umetniško, da v inozemstvu škoduje mnenju
o avstrijski umetnosti. Bankovci da so že po
obliki in velikosti pogrešeni. Obema ženskima
glavama Avstrije in Ogrske da popolnoma
nedostajeta idealnih potez, da so preveč žanr-
ske in portretne. Tudi tehnično izvedenje ni

popolno. Ta kritika baje ni ostala brez utisa
na očeijelnem mestu, kajti za predstoječe iz-
delovanje 10-kronskih bankovcev razpišejo
natečaj za načrte za umetniško okraše-
nje istih.

Brzjavna poročila.

Kompromis ustavovernih veleposestnikov
na Tirolskem.

DUNAJ 26. (Privat.) Glasom listov ob-
javlja vodstvo stranke tirolskih ustavovernih
veleposestnikov sledeče: Med poslanci nemške
napredne in nemške konservativne skupine
tirolskih plemenitašev - veleposestnikov se je
sklenila ta-le pogodba: Do konca leta 1910
bosta v državno- in deželnozborskih volitvah
sestavljali obe skupini skupen imenik kandi-
datov; za državni zbor bode vsaka skupina
imenovala dva kandidata o čemer pripade en
konservativni mandat Italijanom, ki so zvesti
državi. O deželnozborskih volitvah bodo imeli
naprednjaki šest, a konservativci štiri man-
date; en liberalni mandat pripade Italijanom
kakor zgoraj.

Iz ogrskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 25. (K. B.) Zbornica
poslancev je odobrila v tretjem čitanju pred-
logo o ureditvi pravnega razmerja med pro-
ducenti in pridelovalci duhana in gozdarskih
delavci; potem je pričela debata o dopisu
ministra-predsednika glede cesarske odločbe
o kvoti. Posl. Komjathi je pobijal zako-
nitost in ustavnost te odločbe.

Pravda proti Hilsnerju.

PISEK 26. (K. B.) Današnja razprava
je pričela s slučajem Klima. Hilsner taji, da
bi bil poznal Klimu ter pravi, da je bil v
Zohru zadnjikrat v jeseni leta 1895.

Kralj grški obišče Dunaj.

DUNAJ 26. (Priv.) »Neue Fr. Presse«
javlja: Kralj grški pride 28. t. m. na Dunaj,
kjer ostane deset dni. V tem času ga
vsprejme cesar v avdienco. Potem se poda
kralj Jurij naravnost v Atene.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 25. (K. B.) Kakor javlja
vojni urad, se lord Roberts nada, da okoli
15. novembra lahko zapusti južno Afriko.

Ustaja na Kitajskem.

HONGKONG 25. (K. B.) Guverner je
prejel uradno poročilo, da je kakih 400
vaščanov iz okolice Samčauske napadlo ustaše
v Pengkoke.

LONDON 25. (K. B.) Kakor javljajo
večerni listi iz Shanghaia dne 22. t. m. je
poslal grof Waldersee mešoviti vojaški odde-
lek na Miningško grobovje.

BEROLIN 25. (K. B.) Glasom uradnih
vesti se je dne 23. t. m. v pokrajini Kiaočau
vršila bitka med nemškimi četami in kitaj-
skimi ustaši. Nemei so osvojili dve vasi, od
Kauntsija proti jugu, ki sta bili obdani z
nasipi ter dobro branjeni. Nemški oddelek
nima nikakšnih zgb. Kitajcev je mnogo
padlo, mnogo jih je ranjenih. Nemške čete
so se po 12-urnem maršu in po bitki vrnile
v izvrstnem stanju zopet v Kauntsi.

LONDON 25. (K. B.) Kancelar drž.
zakladar Higsbeach je sinoči govoril na ban-
ketu trgovinske zbornice v Liverpoolu ter
dejal, da je v zadnji nemško-angleški po-
godbi Nemčija sprejela načela Anglije glede
Kitaja. On da tej pogodbi noče pripisovati
neprimerno velike važnosti, da pa je vendar
tudi to že nekaj, da sta zamogli o tako te-
žavnem vprašanju dve velevlasti določiti svoje
koristi in svoje cilje ter jih predložiti ostalim
velesilam v odobrenje.

LONDON 25. (K. B.) Večerni listi
javljajo iz Shanghaia: Carinski uradi so se-
stavili načrt, po katerem bi naj Kitajska
plačevala velevlastem odškodnino. Po tem
načrtu bi trebalo pomorsko carino zvišati na
10% ter jim dodati nadaljno 5% doklado,
ki bi naj stopila namesto likinških davščin.
Na ta način bi se nabralo 50 milijonov šter-
lingov.

LONDON 25. (K. B.) »Globe« je izve-
del iz New-Yorka, da brzjavke Congerjeve
od dne 23. t. m. ne omenjajo ničesar o tem,
da bi se bili poslalniki v Pekingju zjedini-
li, da podajo Kitaju ultimatum. Conger da je
marveč brzjavil, da čakajo kitajski komisariji
le sklepov vseh zastopnikov velevlasti ter da
nemudoma pričnejo s pogajanjem zaradi miru.
To pogajanje da se je zavleklo zaradi spre-
membe v osebi angleškega poslanika in vsled
odsotnosti ruskega poslanika.

LONDON 26. (K. B.) »Times« javljajo
iz Pekinga dne 23. t. m.: Pravijo, da ostane
nemška brigada čez zimo v Paotingfu-u. Ni
nobenega razloga, zakaj bi se operacij ne

razširilo do Tajenfua, glavnemu mestu po-
krajine Šansi, kjer so baš posekali mnogo
kristijanov.

Književnost in umetnost.

«Slovenka» vsebina X. zvezka. Kri-
stina: »Sen«, pesem; Bogomila: »Vele rože«,
pesem; Ivan Cankar: »Umirajoči ljudje«;
Kristina: »Kako je bilo?«, pesem; Bonifa-
cij: »Svak in svakinja«, konec; Kristina:
»A...!«, pesem; Ivan Cankar: »Rdeča
lisa«; Fidelia: »Vzgoja v sirotiščih«; Ivan
Priatelj: »Tip slovanskega skitalea v ruski
poeziji«; Zofka Kveder: »Kaj hočemo?«;
Zofka Kveder: »Študentke«, nadaljevanj.;
»Listek«, književnost in umetnost. Razno. —
Slika: Wodzinski I.: »Sen mladosti«.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v krouah.
Kava: Santos I.	103.—
II.	95.—
Rio I.	105.—
II.	93.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
II.	—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	109.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	112.—
Costarica	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	—
Malabar Plant	167.—
Java W. J. B.	184.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	93.—
Tellichery	97.—
beli	141.—
Piment:	61.—
Sladka škorja: (cimet)	88.—
electa	92.—
Riž: italijanski	18.—23.50
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	12.—12.50
Datelji:	—
Smoke: (Calamata) v vencila novi	14.50 16.—
proste	14.50 21.50
puljsko (Puglia)	—
smirnske (v škatljicah)	31.50 56.50
Mandeljni: sladki I. Bari novi	142.—144.—
Lešniki: sicilski	42.50 —
istrski	55.—
levantinski olupljeni	79.—
Suho grozdje: (cibibe): Elemé	43.—68.—
Sultanine	63.—90.—
iz Perzije	—
črne Cismé	32.—33.—
Morea	63.—65.—
Lipari	75.—
Pomeranče: (zahoj)	7.50 8.50
Puglia [zahoj]	—
Limone	3.—12.—
Olje oljkino: italijansko I. Bari	76.—81.—
albansko	—
dalmatinsko	39.—42.—
bombaževo amerikansko	36.50 37.50
bombaževo angleško	—
sesamovo	53.—

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in
slikah. Ilustriran cenik gratis in franko
vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali žele-
znico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljela Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese sredo.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI

kašlju, grloboli, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Škatljica stane 60 stotink.

Vinopivcem!

Podpisani točim v svoji gostilni »Buoni Amici« na Beldederju črno vino po 40 nvč., belo po 44 nvč., in držim dobro kuhinjo. Vino oddajam tudi v rodbine v množinah od 10 litrov naprej po 36 nvč., v sodečkih pa po dogovoru.

Ivan Fernetič.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na šletno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Pekarna

„Pri domači pekci z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in posebnost svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Dr. Rosa Balsam **Praško domače zdravilo**

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

na smrt in doživetje, nadalje na doto otrokom, penzije in sklepa zavarovanja na razne druge načine.

25-letni mož zagotovi s četrtletno premijo K. 6-42 svojim zaostalim K. 1000—, ki se izplača takoj po njegovi smrti ali ko doživi 60. leto. Po petletnem plačevanju se zmanjšuje penzija za dividendo.

Najugodnejši pogoji. Ves dobiček se razdeli mej člane

V zadnjih letih se je izplačevala 10 odstotna dividenda.

Izplačana dividenda	K 706.541-23
Reserve in fondi	K 20.579.494-88
Dosedanja izplačila	K 62.922.942-86

Pojasnila in tarife radovoljno pošilja

Generalni zastop banke „Slavije“

Gospeske ulice št. 12 v Ljubljani.

TISKARNA „EDINOST“

izdeluje

vabila k veseljem in plesom, plakate, račune (fakture), zavitke in listovni papir z natisnjeno trdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi in elegantnimi škatljicami, listke za oddajo in sprejem blaga in pošiljatev, opominjalnice, dopisnice, tiskovine po uzoreh za zasebnike, odvetnike, notarje, urade, društva, trgovske knjige, osmrtnice, poročna naznana itd. itd.

IZDAJA:

Dnevnik „EDINOST“

in

ženski list „SLOVENKA“

TISKA:

šaljivi list „BRIVEC“

in

„Gospodarski list“

glasilo „Trž. kmetijske družbe“.

V zalogi tiskarne „Edinost“ sta izšla v slovenskem prevodu ter je dobiti povesti slavnega hrvatskega pisatelja Avgusta Senoe:

„Čuvaj se senjske roke“

in

„BARON IVICA“.

TISKARNA „EDINOST“

Ustanovljena leta 1898.

Telefon št. 870.

Ulica Carintia št. 12. **TRST** Ulica Carintia št. 12.

Računi se plačajo v ulici Molin piccolo št. 3, II. n.

Preskrbljena z najnovejšimi črkami.

Sprejema naročila na vsakovrstne tiskovine.

Use točno in po zmernih cenah

POZOR! Tiskarna „Edinost“ je ustanovljena od rodoljubov v podporo listu „Edinost“ ter se ves čisti dobiček uporablja v poboljšanje tega glasila tržaških Slovencev.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“ podpira tudi list „Edinost“!!

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najugodnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promeso k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto z 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Ekompot mesečno na vložnikovo. Borzna naročila.